

Hoogleraar Beatrice de Graaf bewondert **Wilhelmina van Pruisen**, de moeder van koning Willem I. Volgens De Graaf is er te weinig oog voor haar verdiensten.

Machtige moeder

Wanneer werd u getroffen door Wilhelmina van Pruisen

(1751-1820)?

‘Ik stuitte op haar brieven in het Koninklijk Huisarchief.

Daar zit ik vaak

voor mijn onderzoek naar Europese veiligheidsregimes tussen 1815 en 1914. Als vanzelf ga ik soms verder terug in de tijd.’

Wat raakte u in haar?

‘Wilhelmina was een energieke, intelligente vrouw, die uiterst vasthoudend ijverde voor de Oranje-belangen. Ze trok er in haar koets op uit om haar uitgebreide netwerk aan te wenden indien ze dit nodig achtte. Eind achttiende eeuw woedde er een hevige strijd tussen de patriotten en orangisten, maar bang was ze allerminst.

Beroemd is de legende dat ze in 1787 door de patriotten werd aangehouden bij Goejanverwellesluis terwijl ze op weg was naar Den Haag om de macht van haar echtgenoot Willem V te herstellen. Hij was afgezet als kapitein-generaal van de troepen, maar zij liet het er niet bij zitten. Nadat ze was tegengehouden, haalde Wilhelmina haar broer Frederik van Pruisen er bij. Dankzij de Pruisische inval werd de Oranje-macht gerestaureerd.’

Ze was een kundig diplomate.

‘Ze was een machtige vrouw, dat is onderschat. Ze staat ook afgebeeld op de Berlijnse Branderburger Tor, als godin van de vrede. Ze verdient een eigen biografie.’

Een groot staatsvrouw.

‘Het leuke vind ik dat ze ook een uiterst toegewijde moeder was. Ze was zeer betrokken bij haar gezin. Zelf groeide ze op aan het hedonistische hof in Berlijn, met een moeder die de opvoeding uitbesteedde aan gouvernantes. De opvoeding van haar eigen kinderen hield Wilhelmina strak in de hand. Toen ze ontdekte dat haar zoon Willem buitenechtelijke kinderen had, schreef ze: “Waar ben je mee bezig, stop daar onmiddellijk mee!” Maar ze spoorde hem ook aan voor de kinderen te betalen en ze te laten dopen.

Ze was streng, maar rechtvaardig en barmhartig.’

ONDERSCHAT
**‘WILHELMINA
VERDIENT EEN
EIGEN BIOGRAFIE’**

Wat is haar grootste wapenfeit?

‘Ze was de kingmaker van haar zoon.’

Ziet u parallellen met uw eigen leven?

‘Ik moest bij het lezen van de brieven denken aan mijn oma.

Net als Wilhelmina een gelovige vrouw, en een echte *mater familias*, die zich actief met

haar kinderen en kleinkinderen bemoeide. Ze was streng, gul en barmhartig.’

Alies Pegtel is historicus en journalist.